

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 14 sierpnia 2015 r.

Poz. 3227

UCHWAŁA NR XVI.169.K.2015 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W SZCZECINIE

z dnia 29 lipca 2015 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr VIII/74/15 Rady Gminy Postomino z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi odbierania odpadów komunalnych, opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113, ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Stwierdza się nieważność uchwały Nr VIII/74/15 Rady Gminy Postomino z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi odbierania odpadów komunalnych, opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Rada Gminy Postomino działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1, art. 42 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 6 ust. 2 i ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399, ze zm.) podjęła w dniu 25 czerwca 2015 r. uchwałę Nr VIII/74/15 w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi odbierania odpadów komunalnych, opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych.

Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w dniu 14 lipca 2015 r. za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego.

Mając na uwadze przepis art. 6 ust. 2 i ust. 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, we wstępnej ocenie Izby wątpliwości wzbudziły następujące ustalenia Rady Gminy:

- w § 1 Rada postanowiła, że: „Określa się górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, za usługi w zakresie odbierania odpadów zbieranych i odbieranych w sposób nieselektywny:

- 1) 30,00 zł brutto- za pojemnik o objętości 120 l
- 2) 40,00 zł brutto – za pojemnik o objętości 240 l
- 3) 170 zł brutto - za pojemnik o objętości 1100 l”,

co nie znajduje podstaw prawnych w przepisach ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399 z późn. zm.). Zgodnie z art. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy określając stawki opłat, o których mowa w ust. 2, może stosować zróżnicowane stawki w zależności od gęstości zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odległości od miejsca unieszkodliwiania odpadów komunalnych;

- w § 2 ust. 1 Rada postanowiła, że: „Jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny stosuje się stawki opłat, o których mowa w § 1 zmniejszone o 25%”. Z zapisu uchwały wynika jedynie o jaki procent obniża się stawki opłat wskazanych w § 1 przedmiotowej uchwały. Rada Gminy Postomino nie określiła wysokości stawek tych opłat.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 cyt. ustawy rada gminy określa, w drodze uchwały, górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości.

- w § 3 Rada postanowiła, że: „Ustala się górna stawkę opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Postomino za usługę w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych:

- 1) 5,00 zł za odbiór od osób fizycznych 1 m³ nieczystości ciekłych do punktu zlewnego,
- 2) 10,00 zł za odbiór od przedsiębiorców 1m³ nieczystości ciekłych do punktu zlewnego,
- 3) 105,00 zł za transport do 4 m³ nieczystości ciekłych do punktu zlewnego,
- 4) 120,00 zł za transport powyżej 4m³ nieczystości ciekłych do punktu zlewnego”.

Zgodnie z art. 6 ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy określając stawki opłat, o których mowa w ust. 2, może stosować zróżnicowane stawki w zależności od gęstości zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odległości od miejsca unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

O przedmiotowych wątpliwościach i terminie ostatecznego badania uchwały przez Kolegium Izby powiadomiono Przewodniczącego Rady Gminy Postomino pismem z dnia 16 lipca 2015 r. (znak pisma: K.0010.262.EW.2015). W treści pisma wskazano, że w posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 22 lipca 2015 r. ma prawo uczestniczyć upoważniony przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, a do czasu zakończenia wszczętego postępowania przysługuje prawo wnoszenia wyjaśnień.

W posiedzeniu Kolegium Izby, które odbyło się w dniu 22 lipca 2015 r. nie uczestniczył upoważniony przedstawiciel Gminy Postomino.

Po ostatecznym zbadaniu uchwały Kolegium Izby stwierdziło, że została ona podjęta z naruszeniem art. 6 ust. 2 oraz ust. 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach.

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, organ stanowiący gminy uchwała górne stawki za usługi wskazane w art. 6 ust. 1 ww. ustawy, tj. pozbywanie się z terenu nieruchomości nieczystości komunalnych oraz pozbywanie się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych. Są to dwie usługi, do których ustawodawca wyposażył organ gminy w kompetencje do uchwalania górnych stawek opłat za wymienione usługi.

Ponadto, organ stanowiący gminy obowiązany jest zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 4 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach do dokonania wyróżnienia stawek za pozbywanie się z nieruchomości odpadów komunalnych segregowanych oraz niesegregowanych. Prawodawca fakultatywnie przyznał radzie gminy uprawnienie do dokonywania dalszego różnicowania stawek za ww. usługi w oparciu o dwa kryteria: gęstości zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odległości od miejsca unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Zdaniem Kolegium Izby wymienione przesłanki spełnia postanowienie Rady Gminy ujęte w § 1, gdzie stawki opłat za odpady zbierane i odbierane w sposób nieselektywny zostały określone według poszczególnych przedmiotów (tj. wielkości pojemników), co nie jest tożsame z pojęciem zróżnicowania stawek opłat, o którym stanowi art. 6 ust. 4a ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach.

Natomiast Kolegium Izby stwierdziło naruszenie obowiązujących przepisów prawa w zakresie postanowień § 2 przedmiotowej uchwały, tj.:

- w ust. 1 w przypadku, gdy odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny stosuje się stawki opłat, o których mowa w § 1 zmniejszone o 25%; dokonując zapisu, z którego wynika jedynie o jaki procent obniża się stawki opłat wskazanych w § 1 uchwały, Rada Gminy w konsekwencji nie określiła tych stawek, co jest sprzeczne z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach; ze wskazane przepisu wynika, że organ stanowiący jest zobowiązany do ustalenia stawek opłat poprzez wskazanie kwoty stawki opłaty; wprowadzenie procentowego obniżenia stawki opłaty nie można traktować jako sposobu określenia tej stawki, a określenie stawki procentowo powoduje, że osoba zobowiązana do jej ponoszenia nie ma pełnej wiedzy, jakie zobowiązanie musi ponieść;

- w ust. 2 w przypadku, gdy określono, iż za selektywne zbieranie odpadów uważa się zbieranie odpadów w sposób zapewniający odbiór w odrębnych pojemnikach lub workach, co najmniej: papieru, tektury, tworzywa sztucznego, szkła; Rada Gminy przekroczyła swoje kompetencje, gdyż żaden ze wskazanych w podstawie prawnej przepisów nie upoważnia rady gminy do określania katalogu odpadów zbieranych selektywnie.

Z kolei określając w § 3 kwestionowanej uchwały, górne stawki opłat ponoszonych przez właścicieli za usługi w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych obowiązujących na terenie Gminy Postomino oraz różnicując ich wielkość w zależności od podmiotu (przedsiębiorców i osób fizycznych), a także ilości transportowanych nieczystości (m³), naruszono przepis art. 6 ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Skoro ustawodawca przewidział możliwość zróżnicowania górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych jedynie w zależności od gęstości zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odległości od miejsca unieszkodliwienia odpadów komunalnych, to tylko w oparciu o te przesłanki Rada może modyfikować wysokość przedmiotowych stawek.

Mając na uwadze powyższe Kolegium Izby stwierdziło, że w świetle utrwalonego orzecznictwa sądowniczo-administracyjnego uchwały organów samorządu terytorialnego muszą być podejmowane wyłącznie na podstawie i w granicach prawa. Uchwała rady gminy, jako akt prawa miejscowego, może normować jedynie te sprawy, które zostały jej przekazane do unormowania w przepisie upoważniającym. Akt prawa miejscowego nie może wykraczać poza zakres spraw określonych w upoważnieniu, nawet wtedy, gdyby służyło to wykonaniu ustawy i było uzasadnione względami słuszności, celowości gospodarczej czy społecznej. Każde wykroczenie poza zakres udzielonego upoważnienia, stanowi naruszenie normy upoważniającej i zarazem konstytucyjnych warunków legalności aktu wykonawczego.

W tym stanie rzeczy Kolegium Izby na posiedzeniach w dniach 22 i 29 lipca 2015 r. stwierdziło nieważność uchwały Nr VIII/74/15 Rady Gminy Postomino z dnia 29 czerwca 2015 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi odbierania odpadów komunalnych, opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Zastępca Prezesa

Mieczysław Kus